

Miksi Varsinais-Suomen maatilat eivät siirry kiertotalouteen? Esteet ja ratkaisut

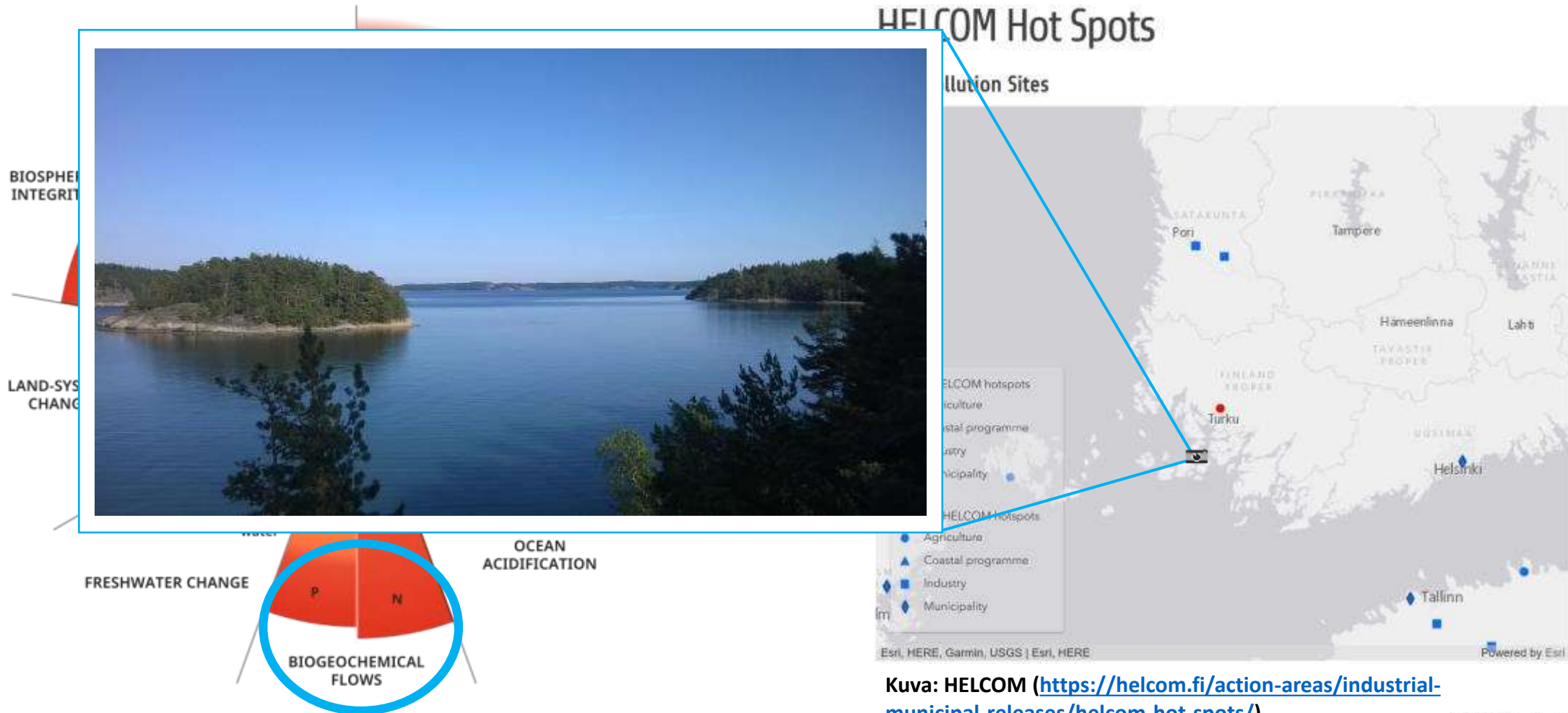
FM Antti Hynni, Maantieteen ja geologian laitos, Turun yliopisto

anhehy@utu.fi

Maaseutututkijatapaaminen 27.8.2025

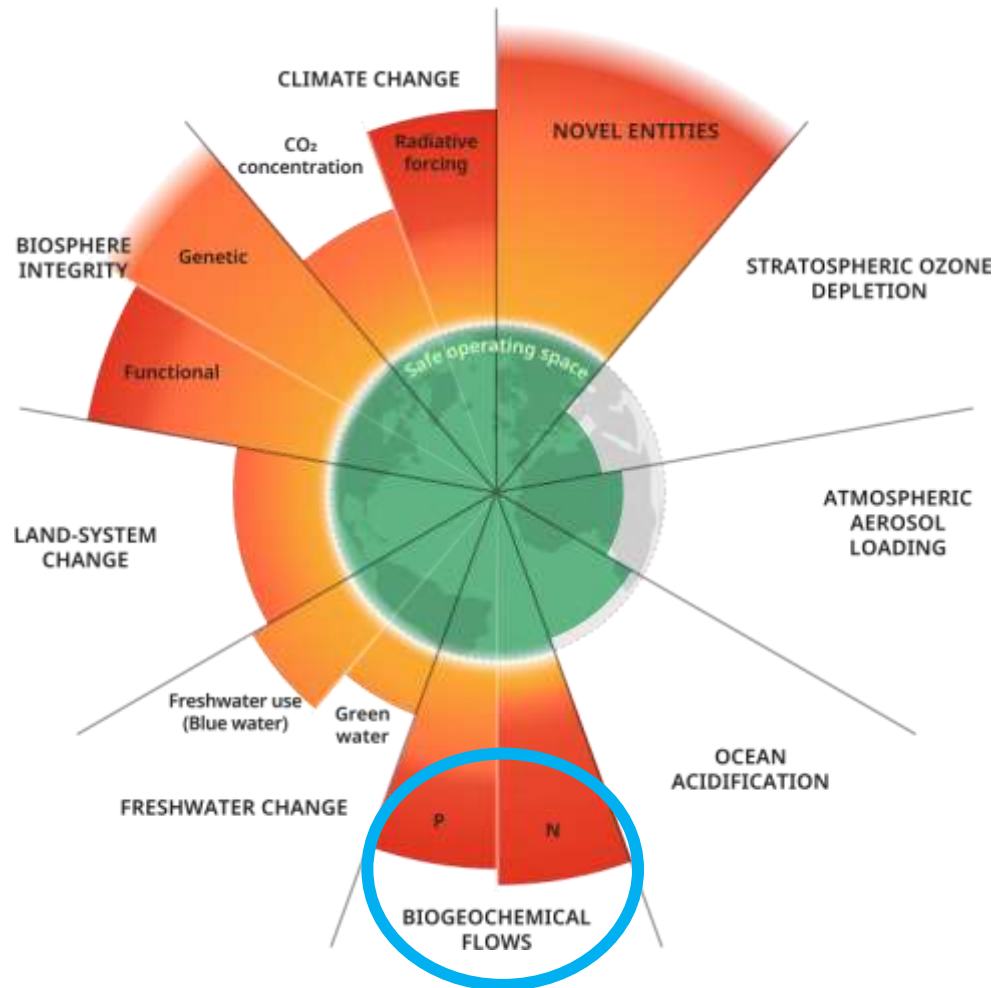
TAUSTA

Kuva: HELCOM (<https://helcom.fi/action-areas/industrial-municipal-releases/helcom-hot-spots/>)

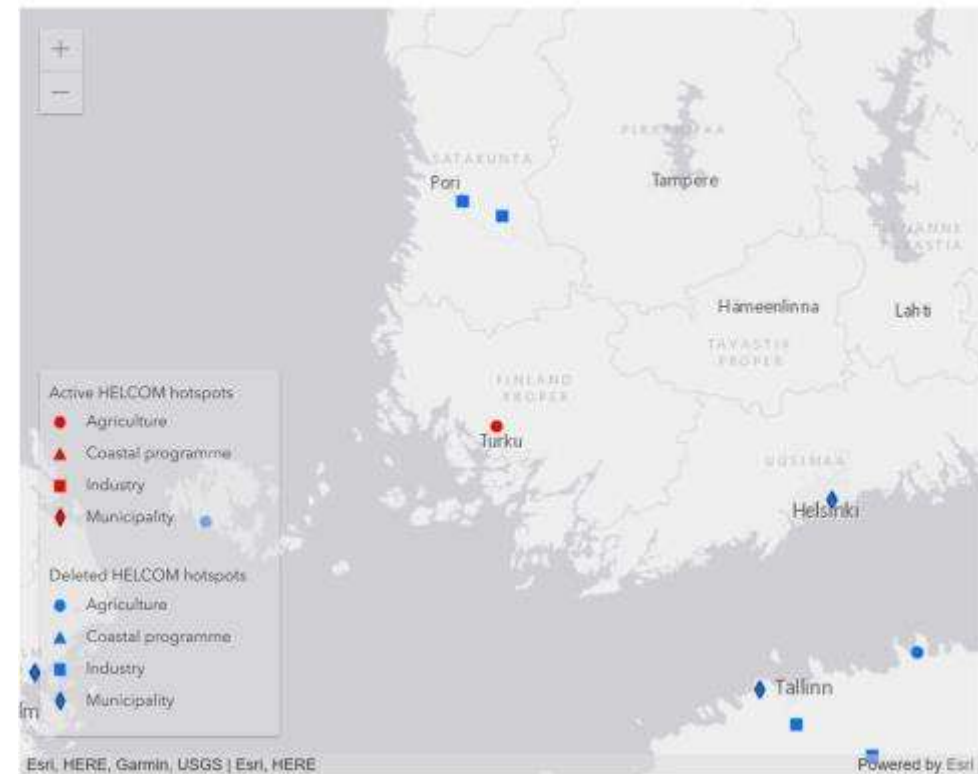
Kuva: Wikimedia Commons

TAUSTA

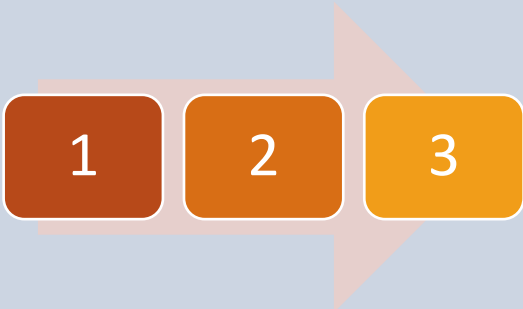
HELCOM Hot Spots

Main Pollution Sites

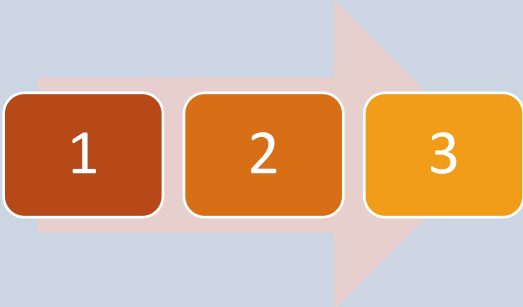
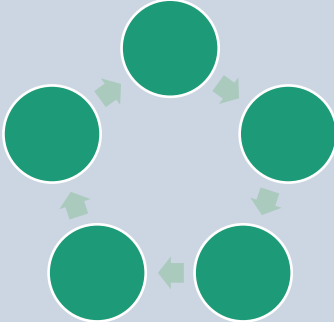

Kuva: HELCOM (<https://helcom.fi/action-areas/industrial-municipal-releases/helcom-hot-spots/>)

KIERTOTALOUDEN PERIAATTEET MAATALOUDESSA

Lineaarimaatalous	
Neitseelliset raaka-aineet	
Mineraalilannoitteet	
Sivuvirrat = jäte	
Tehokkuutta korostava viljelytapa	
	

KIERTOTALOUDEN PERIAATTEET MAATALOUDESSA

Lineaarimaatalous	Kiertomaatalous
Neitseelliset raaka-aineet	Kierrätysraaka-aineet
Mineraalilannoitteet	Orgaaniset lannoitteet
Sivuvirrat = jäte	Sivuvirrat = resurssi
Tehokkuutta korostava viljelytapa	Uudistava viljelytapa
	

TUTKIMUKSEN TAVOITTEET

1. Analysoida, miksi toiset maatilat ovat kiertotaloussiirtymässä pidemmälle kuin toiset.
2. Tunnistaa kiertotalouteen siirtymisen esteet Varsinais-Suomen maatiloilla.
3. Ehdottaa ratkaisuja kiertotalousesteiden ylittämiseksi.

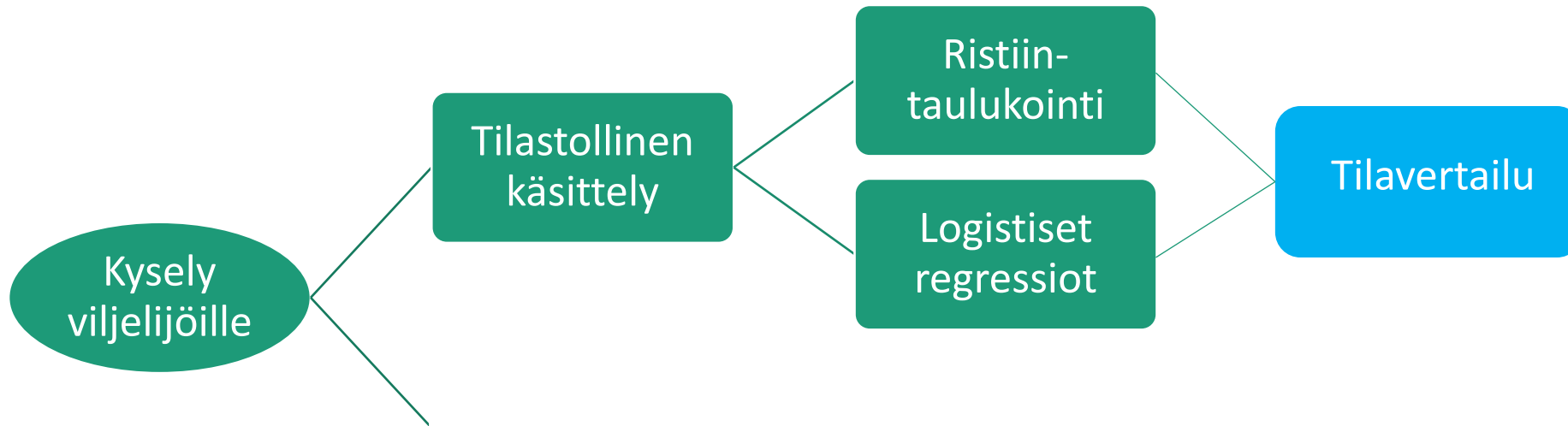
TUTKIMUSMENETELMÄT

Kysely
viljelijöille

* Hsieh & Shannon 2005

** Political, Economic, Sociocultural, Technological

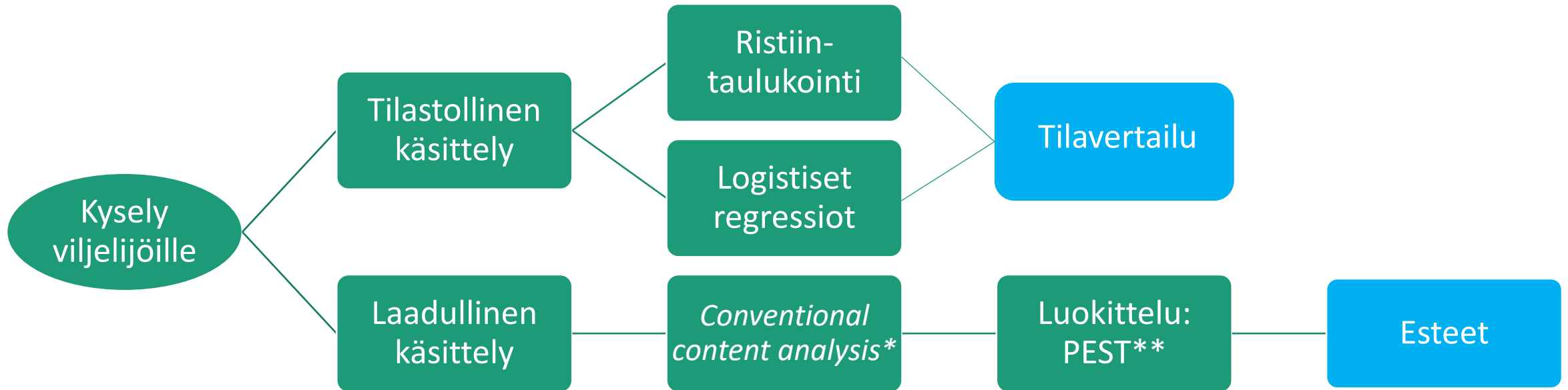
TUTKIMUSMENETELMÄT

* Hsieh & Shannon 2005

** Political, Economic, Sociocultural, Technological

TUTKIMUSMENETELMÄT

* Hsieh & Shannon 2005

** Political, Economic, Sociocultural, Technological

TILAVERTAILU: KESKEISET TULOKSET

- 50% viljelijöistä vähentänyt mineraalilannoitteiden käyttöä
- Kierrätyslannoitteet yleisiä, mutta sivutuotteiden hyödyntämisessä isoja eroja

Siirtymässä pisimmällä:

- suurtilat
- luomutilat

Suurimmissa vaikeuksissa:

- kouluttautumattomat
- iäkkäät
- pien- ja osa-aikaviljelijät

POLICY AND REGULATORY BARRIERS

*”-- kankea **byrokratia**, jossa ympäristösitoumuksen toimenpidettä on lähes mahdotonta vaihtaa toiseen vaikka olosuhteet vaihtuisivat --”*

*”-- ravinteidenkäytölle on aivan oudot **rajoitukset** --”*

*”– Tukipolitiikka rakentuu **määrään, ei laatuun.** --”*

ECONOMIC BARRIERS

*"Kun tuotteesta maksetaan minimi ei jää rahaa tilaa **kehittämiseen** ja uusien asioiden **kokeiluun**. Ei ole varaa "ottaa riskiä" ja kokeilla jotain uutta. Myöskään hinnat eivät salli mitään "kalliimpia" ratkaisuja."*

*"Kustannukset, kaikki työ ja tekeminen kustantaa eikä perus maataloudella pysty kattamaan kokeiluja tai ottamaan **riskiä** omalle kontolleen."*

SOCIOCULTURAL BARRIERS

*"Tällainen kulttuuri hävisi **halvan** öljyn aikana ja systeemien uudelleen pystyttäminen on aikaa vievää ."*

*"Kierrätysravinteita en tule käyttämään
Lääke hormoni raskasmetalli ym jäämät
Viljoja ostava teollisuus osin kieltää käytön"*

TECHNOLOGICAL BARRIERS

*“Korvaavien ravinne määrien saanti pellolle vaatii monesti **lisä työtä ja kalustoa** (tai urakoitsijaa), lisääntynyt peltoliikenne (vääränä ajankohtana) on savimaan rakenteen kannalta haasteellinen.”*

*“Kierrätyslannoitteiden **logistiset** haasteet. Iso pinta-ala sitoisi isot resurssit. Kierrätyslannoitteen ja lannan levitys määrät kemiallisiin lannoitteisiin verraten ovat 20 kertaa suuremmat. Lisäksi levitykseen tarvitaan erillinen **kalusto**, sekä erillinen **työvaihe**.”*

PÄÄTELMÄT JA MERKITYS

YHTEENVETO

- Tilastollisia todisteita siitä, ettei kiertotaloussiirtymä ole pelkästään halusta kiinni
- Maatalous ammattina ja liikealana
- Globaalit ongelmat ratkotaan paikallisesti
- Tiedon määrä ei korvaa laatua eikä varmista tiedolla johtamista

KEHITTÄJILLE JA PÄÄTTÄJILLE MIETITTÄVÄÄ

- Tuen kohdentaminen ja yksilöllistäminen
- Markkinoiden mahdollistaminen ja verkostoitumisen edistäminen
- Siirtymä ei aja ketään vararikkoon vaan ”pelastaa” kotimaisen ruoantuotannon ahdingostaan
- Ymmärrämmekö todella, mikä merkitys ympäristöllä ruoantuotannossa on?

JULKAISUT

I: Hynni A., J. Käyhkö & T. Kuhmonen (2025). Factors explaining the differences in the adoption of circular economy measures among farms in Southwest Finland. *Agricultural and Food Science* 34: 1, 12-37. <https://doi.org/10.23986/afsci.146997>

II: Hynni A., J. Käyhkö & T. Kuhmonen (2026?). Identifying and overcoming circular economy barriers in the agriculture of Southwest Finland – a gap analysis approach. *Käsikirjoitus*.

KIITOKSET

- Jukka Käyhkö, Tuomas Kuhmonen
- Ruokavirasto, MTK Varsinais-Suomi
- Turun Yliopistosäätiö
- OLVI-säätiö
- Otto A. Malmin lahjoitusrahasto

Kiitos mielenkiinnostanne!
Kysymyksiä? Kommentteja?

anhehy@utu.fi